

Άγ. Νεόφυτος ο Έγκλειστος: «Πώς συνέγραψα τους Λόγους στην Εξαήμερον» (Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=154092>]

Τόσο είχα εκπλαγεί από τα λόγια αυτά «και η ψυχή μου ηγάπησεν αυτά σφόδρα» (Ψαλμ. ριη', 168), ώστε έλεγα, μακάρι να διάβαζα κάθε μέρα αυτά τα αναγνώσματα και να τ' ακούω καθημερινά, αν και δεν καταλάβαινα τίποτε από τη σημασία των λεγομένων εκτός από το «εν αρχή εποίησεν ο Θεός», «και είδεν ο Θεός, ότι καλά λίαν», τίποτε παραπάνω απ' αυτά δεν καταλάβαινα, αλλ' ούτε προτίμησα να πληροφορήσω κανέναν για όλ' αυτά.

Το θαυμαστό αυτό γεγονός το κρατούσα στον κρυφό χώρο της καρδιάς. Όταν από τους υπεύθυνους αποφασίστηκε να καλλιεργώ αμπέλια και ν' αρχίσω να κάνω λίγα μαθήματα, φάνηκε καλό στο Θεό και σ' εμένα να συνδεθώ με το ημερονύκτιο το συνηθισμένο στους μοναχούς, μέχρι να στερεωθώ στη μοναχική ζωή. Η θεία χάρις όμως μου χάρισε κάτι περισσότερο από τη σύνδεση αυτή, ώστε να μάθω τελείως ν' απαγγέλλω απ' έξω το Ψαλτήριο. Όταν πάλι μου έτυχε κάποια θεία επίσκεψη με αποτέλεσμα ν' απομακρυνθώ από τους κοινοβιακούς θορύβους προς το λιμάνι της ησυχίας — είχε γίνει ήδη κι αυτό με την ευδοκία του Θεού— τότε λοιπόν, αφού βρήκα ευκαιρία για ερμητική ζωή και επειδή είχα διατηρήσει στη μνήμη μου τα προαναφερθέντα θεία λόγια, πριν από κάθε άλλο βιβλίο ζητούσα εκείνα τα προφητικά λόγια, τα οποία, αφού τα διάβασα, αποστήθισα, συν Θεώ, με πόθο το περιεχόμενό τους, όχι μόνο την εξαήμερη δημιουργία του κόσμου, αλλά κι αυτά, που αναφέρονται στον παράδεισο, και την παράβαση, και τον κατακλυσμό, και την κατασκευή του πύργου της Βαβέλ, μέχρι και του φιλόθεου Αβραάμ, και θεωρούσα πολύ θαυμαστά τα θεία λόγια του βιβλίου αυτού. Βρήκα επίσης και την «Εξαήμερο» του θείου Χρυσοστόμου και ποθούσα να βρω και την «Εξαήμερο» του Μεγάλου Βασιλείου και δεν την βρήκα. Σαν πέρασαν τριάντα εφτά χρόνια, αφού παρακινήθηκα και πάλι από την ανάγκη περισσότερης ησυχίας και κατοίκησα στη «Νέα Σιών», πάλι ζητούσα με επιμέλεια να διαβάσω την «Εξαήμερο» του Μεγάλου Βασιλείου και, όταν την αναζήτησα, δεν τη βρήκα στα μοναστήρια των δύο επισκοπών Πάφου και Αρσινόης και φυσικά λυπόμουνα.

Σαν ήλθαν ήδη οι άγιες ημέρες της άμωμης νηστείας, άρχισε ο νους μου να

σκέφτεται τα σχετικά με την εξαήμερο, επειδή είχε στο στόμα του τα λόγια της. Και μετά από μερικές μέρες με πρόσταξη ο λογισμός ν' αρχίσω να γράφω. Κι εγώ σκέφτηκα πως αυτό είναι απάτη, το να τολμά δηλαδή κανείς τα ανέφικτα. Ο λογισμός ισχυριζόταν ότι θα είναι σύντομος και υποσχόταν να μιλά λακωνικά, κι' επειδή ούτε ο λογισμός σταματούσε από το να μ' ενοχλεί, πείθομαι με άλλο τρόπο και παίρνω χαρτί, για να γράψω πέντε ή έξι γραμμές και να ικανοποιήσω την ένταση του λογισμού και να σταματήσω. Όταν όμως άρχισα, ούτε ο ειρμός του λόγου είχε διακοπή, ούτ' εγώ άφησα τον κάλαμο, μέχρις ότου συμπληρώθηκε, συν Θεώ, ο πρώτος Λόγος.

Επειδή λοιπόν και πάλι με έσπρωχνε προθυμία για τα γράψιμο δεύτερου Λόγου, ενώ εγώ ήμουνα διατακτικός για το εγχείρημα αυτό, εκλιπαρούσα με δάκρυα τη θεία εύνοια, ώστε να μην επιτρέψει να πλανηθεί ο νους μου μακριά από το σωστό νόημα της θεόπνευστης Γραφής, αλλά να φωτιστεί με εκείνη τη θεοπνευστία, με την οποία μιλούσε και ο μέγας εκείνος Μωυσῆς.

Έπειτα είδα σε όραμα κατά τη νύκτα εκείνη ότι είχα πιάσει στα χέρια μου παλαιό χάρτινο γραμμένο βιβλίο, στο οποίο υπήρχε και κάποιο άγραφο τμήμα, κι άρχισα να γράψω στο άγραφο τμήμα, περιγράφοντας τα γεγονότα της εξαημέρου. Κι ενώ έγραφα, δεν ξέρω με ποιό τρόπο, κάποιος, αφού έφερε ένα μεγάλο και πολύ ευπρεπές βιβλίο, τοποθέτησε στο πλάι μου κι ένα μανουάλι με αναμμένη λαμπάδα πάνω στο βιβλίο αυτό. Σαν είδα το βιβλίο χάρηκα και είπα πως αυτό το βιβλίο, όπως φαίνεται, είναι του Θεολόγου και διερωτήθηκα πότε θα βρω ευκαιρία να το διαβάσω. Και αφού ξύπινησα, αμέσως είπα ότι το χαρτί είναι κάποια θεία επίσκεψη και όχι απάτη του απατεώνος εχθρού και έχει σκοπό να με διδάξει να συμπληρώσω το έργο αυτό.

Τη διήγηση αυτή την αφηγήθηκα περιληπτικά όχι χάριν φιλοδοξίας, αλλά χάριν ωφελείας και για να δοξασθεί ο Θεός. Σκοπός μου είναι να δοξάσετε μαζί μου οι ακροατές το Θεό, του οποίου το έλεος είθε να είναι μαζί με όλους σας. Σ' αυτόν τον Τρισάγιο Θεό ανήκει η δόξα αιωνίως. Αμήν.

Απόδοση:ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ Θεολόγος, Εκπαιδευτικός